

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/202213,TEKSTAUDIO-80-lat-temu-rozpoczelo-sie-ladowanie-wojsk-alianckich-w-Normandii.html>
01.03.2026, 16:16

[TEKST+AUDIO] 80 lat temu rozpoczęło się lądowanie wojsk alianckich w Normandii

6 czerwca 1944 r. alianci rozpoczęli największą w czasie II wojny światowej operację desantową – lądowanie w Normandii. Była to część operacji „Overlord”, otwierającej drugi front na zachodzie Europy.

06.06.2024

Celem operacji „Overlord” było utworzenie nowego frontu w Europie Zachodniej przeciwko Niemcom. Z portów Wielkiej Brytanii w morze wyszła flota inwazyjna licząca półtora tysiąca transportowców – w tym dziesięć pod polską banderą – wypełnionych żołnierzami i sprzętem. Towarzyszyło im 1200 okrętów osłony i wsparcia oraz 4 tys. barek desantowych, które miały posłużyć do przewiezienia żołnierzy na ląd. Wśród okrętów eskorty znajdowały się polskie niszczyciele „Błyskawica” i „Piorun”, a niszczyciele eskortowe „Krakowiak” i „Ślązak” oraz krążownik „Dragon” przydzielono do sił wsparcia ogniowego desantu. W inwazji brały też udział polskie przedwojenne statki, które na czas operacji służyły do transportu broni i zaopatrzenia – SS „Chorzów”, SS „Katowice”, SS „Kmicic”, SS „Kordecki”, SS „Kraków”, SS „Narocz”, SS „Poznań” i SS „Wilno”.

Wsparcie z powietrza zapewniało ponad 10 tys. sojusznicznych samolotów, bombowców i myśliwców, m.in. polscy lotnicy ze 131. Skrzydła Myśliwskiego i 133. Skrzydła Myśliwskiego. Maszyny pomalowano w charakterystyczne szerokie białe i czarne pasy, ułatwiające szybkie odróżnienie samolotów aliantów od niemieckich. W składzie sił lotniczych były także trzy polskie dywizjony bombowe. Dywizjon 305 przygotował na D-Day 23 załogi bojowe.

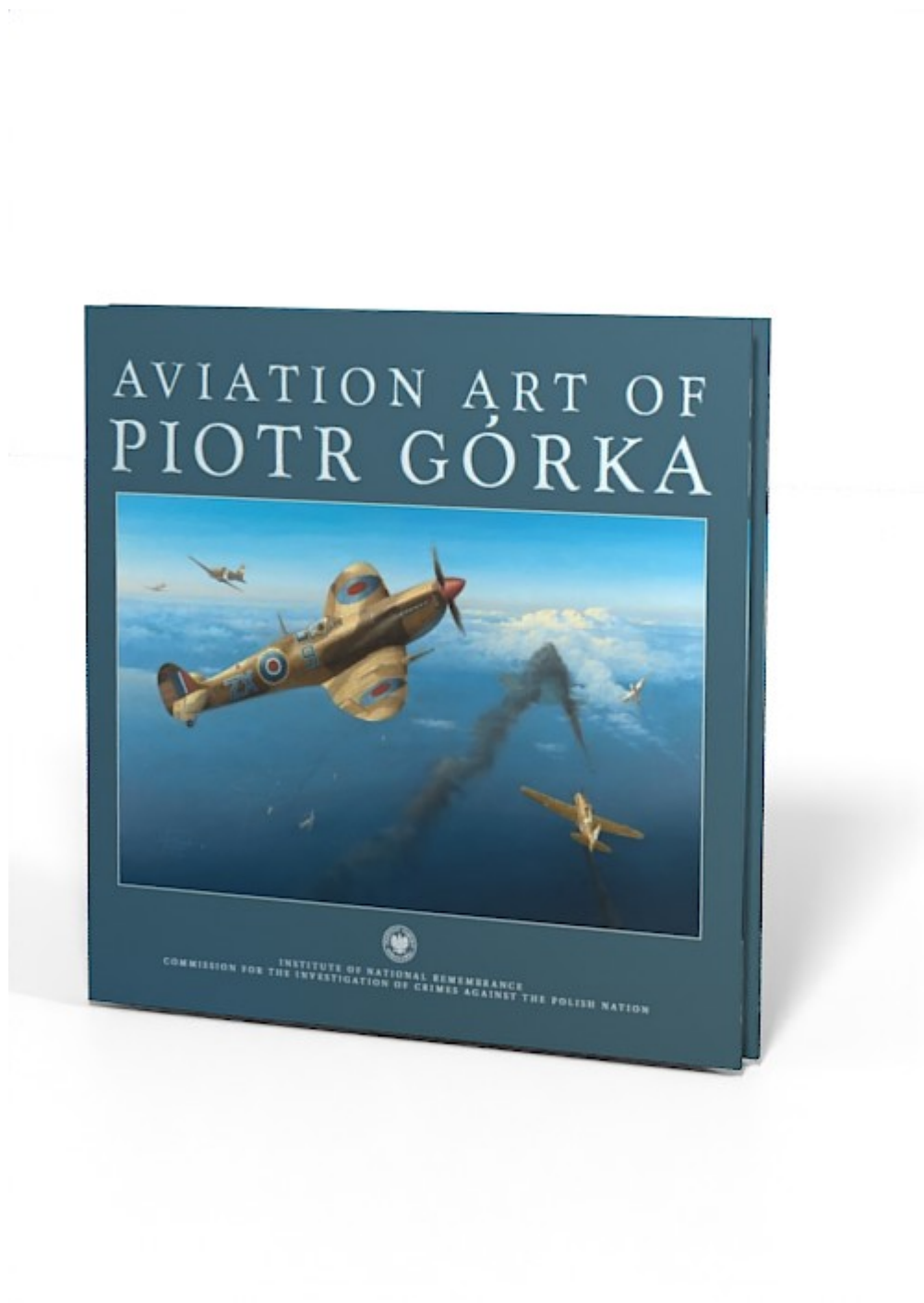
W noc przed lądowaniem Polacy prowadzili działania rozpoznawcze na plażach i bombardowali rejony planowanego lądowania wojsk inwazyjnych. Kolejne noce dywizjon spędził na atakowaniu celów kolejowych i drogowych. W tym czasie przydzielony do Lotnictwa Obrony Wybrzeża Dywizjon 304 „Ziemi Śląskiej” patrolował wody Kanału La Manche i Zatokę Biskajską w poszukiwaniu niemieckich okrętów podwodnych. Polskie Wellingtony trzykrotnie atakowały U-Booty, a 18 czerwca załoga kpt. Ludwika Antoniewicza zatopiła niemiecką jednostkę (prawdopodobnie U-988 lub U-1191). Inwazję wsparł też przydzielony do Bomber Command Dywizjon 300 „Ziemi Mazowieckiej”.

W drugiej fazie inwazji do akcji weszły polskie oddziały lądowe, m.in. pod Caen, walczyła polska 1. Dywizja Pancerna. Polacy odcięli jednostkom niemieckiej 7 Armii jedyną drogę odwrotu z okrężenia.

„Niemcy byli jakby w butelce, a polska dywizja była korkiem, którym ich w niej zamknęliśmy” – powiedział dowodzący siłami lądowymi gen. Bernard Montgomery.

Zapraszamy do zapoznania się z publikacjami Instytutu Pamięci Narodowej poświęconymi walkom w czasie II wojny światowej na zachodzie Europy. Najnowszą pozycją jest angielskojęzyczne wydanie

[albumu pt. „Aviation art of Piotr Górka”](#). Zawiera obrazy autorstwa Piotra Górki nawiązujące do tematyki Polskich Sił Powietrznych walczących z terenu Wielkiej Brytanii.

Ponadto mogą Państwa zainteresować artykuły opublikowane na stronach IPN:

[Wojtek Matusiak: Polskie formacje lotnicze w lądowaniu aliantów w Normandii](#)

[Teodor Gąsiorowski – D-Day](#)

[Byliśmy czarnymi diabłami](#)

oraz w portalach:

[Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności](#)

[Przystanek Historia](#)

AUDIO:

dr Mirosław Surdej, Oddziałowe Biuro Badań Historycznych IPN w Rzeszowie o lądowaniu wojsk alianckich w Normandii (1944)

Aby zobaczyć odtworzyć włącz JavaScript

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Centrala

Polskie lotnictwo myśliwskie w czasie walk w Normandii (źródło AIPN)

Grupa pilotów Polskich Sił Powietrznych w Wielkiej Brytanii przy dwusilnikowym samolocie wielozadaniowym de Havilland Mosquito FB.VI z 305i (źródło AIPN)

Pliki do pobrania

[dr Mirosław Surdej, Oddziałowe Biuro Badań Historycznych IPN w Rzeszowie o lądowaniu wojsk alianckich w Normandii \(1944\) \(mp3, 6.16 MB\)](#)

[dr Mirosław Surdej, Oddziałowe Biuro Badań Historycznych IPN w Rzeszowie o lądowaniu wojsk alianckich w Normandii \(1944\) \(wav, 45.23 MB\)](#)